

Затверджено

Начальник коледжу

_____ **А.В. ОПАРІН**

«_____» _____ 20 ____ р.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МОРЕХІДНИЙ КОЛЕДЖ ТЕХНІЧНОГО ФЛОТУ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»**

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

1.04 «Соціологія»
(назва навчальної дисципліни)

підготовки	молодшого спеціаліста (назва освітньо-кваліфікаційного рівня)
галузь знань	27 «Транспорт» (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	271 Річковий та морський транспорт (шифр і назва напрямку підготовки)
Освітня програма	Судноводіння на морських шляхах Експлуатація суднових енергетичних установок
Відділення	Судноводіння на морських шляхах Експлуатація суднових енергетичних установок Експлуатація електрообладнання та автоматика суден (шифр і назва спеціальності)

Циклова комісія Гуманітарних та соціально-економічних дисциплін

Одеса

2019 рік

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Ємельяненко О.М., викладач вищої категорії, складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста (назва освітньо-кваліфікаційного рівня).

Обговорено на засіданні циклової комісії:

«Гуманітарних та соціально-економічних дисциплін»

Голова циклової комісії

_____ Г. В. Філімонова

" ___ " _____ 20__ року, протокол № _____

Схвалено Методичною Радою коледжу

« ___ » _____ 20__ року, протокол № _____

Голова Методичної Ради коледжу

_____ Е.Ф. Малай

« ___ » _____ 201__ р.

Програма навчальної дисципліни "Соціологія"

складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста (назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності 271 «Річковий та морський транспорт», освітня програма: «Експлуатація суднових енергетичних установок», «Експлуатація електрообладнання та автоматика суден».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Соціологія» є суспільство як системне утворення, структурні елементи та взаємозв'язок між ними.

Міждисциплінарні зв'язки: Курс «Соціологія» є органічною частиною системи дисциплін соціально-гуманітарного профілю і спирається на міждисциплінарні зв'язки з основ філософії, психології, права, економіки, культурології.

В якості основи для викладання використовуються дисципліни гуманітарного циклу, зокрема економіка, психологія, культурологія.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Соціологія» є формування знань, вмінь та навичок, необхідних для розвитку у курсантів первинних навичок соціальної діяльності та поведінки; дати теоретичну та практичну базу для подальшого засвоєння всіх загальних соціальних та професійно – орієнтованих дисциплін. Дисципліна має своєю метою формувати науковий світогляд майбутнього спеціаліста, уміння застосовувати отримані знання при аналізі соціального клімату в колективі, творче мислення і високу загальну і професійну культуру, формуванні соціально компетентної особи..

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Соціологія» є забезпечення високого рівня фундаментальних знань, необхідних для успішної роботи и майбутньому; розглянути місце соціології в системі соціальних наук; дати курсанту уявлення щодо загальних принципів сутності соціологічної науки і її ролі, як в історії суспільства, так і в сучасних умовах; забезпечити вивчення курсантами соціальної структури і динаміки суспільного розвитку, основ соціологічних досліджень і формування навиків вживання їх в

професійній діяльності.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: місце соціології в системі соціальних наук; загальну характеристику суспільства як цілісної системи та її складових елементів; предмет, структуру, функції, принципи, методи, основні категорії та закони соціології як науки; особливості становлення соціології як самостійної науки; структуру та зміст спеціальних соціологічних теорій;

послідовність розробки програми соціологічного дослідження; основні методи збору, обробки, аналізу результатів соціологічного дослідження; шляхи реалізації результатів соціологічних досліджень і соціальних технологій у суспільній практиці.

вміти: пояснювати, оцінювати, узагальнювати знання про суспільство в контексті системного підходу з елементами структурно-функціонального аналізу; володіти основними соціологічними термінами, користуватися ними; користуватися всіма доступними джерелами знань, вміти самостійно відшукувати інформацію за темою.

Сформовані компетентності:

пізнавальні (гностичні), набуття, зберігання, використання різної інформації;
ціннісно-орієнтаційні, розкриваючи цілемотиваційний аспект діяльності спеціаліста, його здібність засвоїти та прийняти цінності, морально-етичні норми та правила, які склалися у суспільстві та професійному середовищі;

комунікативні, визначають коло міжособистісної взаємодії, типові проблеми комунікації та засоби їх вирішення у сфері професійної діяльності, соціумі, різних соціальних інститутів;

хронологічна, передбачає вміння курсантів орієнтуватися в науковій періодизації розвитку етико-релігійної толерантності;

інформаційна, користування довідковою літературою, інтернетом, тощо, для самостійного пошуку інформації; виявляти різні точки зору, визнавати і сприймати таку різноманітність;

мовленева, вміння курсантів будувати усні та письмові висловлювання щодо історичних етапів розвитку толерантності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 54 години/ 1,5 кредитів/ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

№	Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня підготовки курсантів
Розділ I. Теоретична соціологія		
1	Тема 1 Вступ. Соціологія як наука. Предмет та об'єкт соціології. Функції соціології. Структура соціологічного знання.	Курсант повинен розуміти предмет, об'єкт, функції та призначення соціології; знати етапи розвитку науки; знати структуру соціологічного знання.
2	Тема 2 Суспільство як соціальна система. Суспільство, системний підхід. Соціальна структура суспільства.	Знати загальну характеристику базисних компонентів соціального життя.
3	Тема 3 Соціальна структура суспільства та соціальна стратифікація. Соціальна стратифікація. Соціальна мобільність. Соціальні інститути суспільства.	Розуміти тенденції розвитку соціальної мобільності; знати функції, види та процеси інституалізації.
Розділ II. Соціальні відносини		
4	Тема 4 Соціальні відносини. Конфлікт як прояв соціальних відносин. Поняття «соціальний конфлікт». Причини, класифікація, структура та функції конфліктів. Методи вирішення конфліктів.	Знати причини конфліктів; вміти прогнозувати та попереджувати конфлікти; знати стратегії виходу з конфлікту.
Розділ III. Спеціальні та галузі соціологічної теорії		
5	Тема 5 Соціальні процеси. Особливості етнічних, релігійних процесів в Україні. Етнос. Народ. Нація. Національно-етнічні відносини.	Знати місце етносоціології в структурі соціологічного знання; розуміти сучасні етнічні процеси.
6	Тема 6 Економічна, політична соціологія. Соціологія громадської думки. Економічна соціологія. Політична соціологія. Суспільна думка.	Знати соціальні функції економіки; розуміти особливості розвитку економічної сфери українського суспільства.
7	Тема 7 Соціологія права, праці та менеджменту. Соціологія права. Соціологія праці та управління	Знати принципи управління соціальними процесами, методи підвищення праці та взаємодії з трудовим колективом.
Розділ IV.		
8	Тема 8 Соціологія особистості. Соціологія сім'ї. Соціальна структура та типологія особистості. Сім'я та шлюб як соціальні інститути.	Розуміти сутність процесу соціалізації; знати причини девіантної поведінки; знати демографічну ситуацію в Україні.

9	Тема 9 Гендерна соціологія Співвідношення понять «стать» та «гендер». Проблеми гендерної соціалізації.	Знати основні положення гендерної соціології; розуміти гендерні ідеали, стереотипи та тенденції до їх змінювання в сучасному суспільстві.
Розділ V.		
10	Тема 10 Соціологія гуманітарної сфери. Соціологія гуманітарної сфери та її складові. Поняття культури.	Знати види культур; розуміти соціальні функції культури; знати соціальні функції науки та освіти.
11	Тема 11 Соціологічне дослідження та його методи. Соціальне дослідження та його види. Анкетне опитування. Інтерв'ю. Спостереження. Експеримент. Аналіз документів.	Знати особливості підготовки та проведення соціологічних досліджень; знати види опитувань, знати головні етапи розробки соц. Дослідження.

3. Рекомендована література:

Базова:

1. Андрущенко В.П., В.П. Горлач, Соціологія, Харків. 1996р.
2. Піча В.М., Соціологія. К. 2002р.
3. Юрій М.Ф., Соціологія. К. 2004р.
4. Юрій М.Ф., Етносоціологія. К. 2006р.
5. Городяненко. Соціологія. К. 2002р.

Допоміжна:

1. Лукашевич, Туленков. Соціологія. К. 1998р.
2. Назаров Н.С., «Соціологія в ответах»

4. Інформаційні ресурси

1. Комп'ютерне тестування за темами
2. Відео матеріали за темами.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання

залік

6. Засоби діагностики успішності навчання

- Тестові завдання;
Комплексна контрольна робота;
Директорська контрольна робота.
-